

Lasten Suometar.

— Lisälehti Suomettarelle, perjantaina 18 p. Tammiukuussa. —

N°. 2.

Sitä kuusta kuuleminen, jonka juuresa asunto.

W. 1856.

Ewankeliumin laiwa.

Seuraawan kertomuksen on Jumalaa pelkääwäinen mies Englannissa kirjoittanut. Tässä saatte siitä suomenmoksen, pienet ystäwäni Suomenmaassa.

Nyhyjään astuimme sisään alhaiseen majaan. Siellä asui wanha waimo. Hänen kaswonsa oliwat kurtussa, hänen silmänsä oliwat painuneet sywään ja hänen kielenä ei osannut enää oikein selwään puhua. Kaiitti hänen näkönsä ja tilansa osoitti, että hän oli matkustawainen kuolon hämärässä lafossa. Muutamain lyhyin päiwän kuluttua oli hänelle annettu ristin saan kruunu; Enkelit odottiwat hänen wuoteensa luona, saadaksensa wiedä hänen henkensä Abrahamin helmaan.

Pimeä pilwi nousi hänen sielunsa taiwaalle. Semmoinen pilwi kuin Jumala usein antaa kohota lastensa koettelemukseksi kuoleman lähestyessä. Tämä pilwi teki waimon hetkeksi murheelliseksi ja himmentti sen rauhan, joka kauwan oli wallinnut hänen sydämesjansa. „Ah“, janoi hän, „kaiitti olisi hywin minun laitan, jos waan olisiin warma, että pääsisin Ewankeliumin laiwalla satamaan.“

Mutta se oli waan pilwi. Ewankeliumin laiwa wei tämän wanhan waimon hiljaisesti ja tulewasti elämän myrskuyisen meren yli. Hän tuli siihen rakastettuun satamaan, siihen autuaalliseen rauhan rantaan, johon ei ainoakaan laine tämän elämän murheista wiere, ja jonne synti, wihattawa synti, ei seuraa Herran uskowiissa.

Ewankeliumin laiwa! Kallit lapsukaiseni, minä tahdon ikemmin puhua teille tästä laiwasta. Onhan teistä joku käynyt jossakussa merikaupungissa. Siellä olette nähneet laiwoja purjehtiwan ja matkustawan satamasta merelle. Se on ollut teistä iloinen näkö. Ulkomaiden satamisissa löytyy myös taulu, johon on kirjoitettu laiwain nimet, heidän matkansa paikka, lähtötunti, kapteenin nimi, matkustawaisen kyytiraha ja muita semmoisia ilmoituksia.

Nyt nimitämme teille sataman, jossa seisoo joukko laiwoja. Sen kaupungin nimi, jossa tämä satama on, kutsutaan: „Turmeluksen kaupungiksi.“ Tämä kaupunkisatama seisoo nopeasti juoksewan wirran rannalla. Tämän wirran nimi on: „Njan wirta.“ Se juoksee äärettömään mereen, jonka nimi on: „Jankaiifisuuden Meri.“ Tämä kaupunki on, niinkuin sen nimestä näette, tuomittu kadotukseen. Sen asijat owat syntiset ja kadotetut kaikkiwaltiaan Jumalan edessä. Ja

päiwa on tulewa, jolloin Hän häwittää nämä jumalattomat ja polttaa heidän kaupunkinsa. Kallis lutija! uskotko, että sinä olet syntynyt Turmeluksen kaupungissa ja että sinun olisi pitänyt kuoleman siinä, jos ei Herra sanomattomasta rakkaudestaan olisi ottanut sinua armolittuonsa? ja että sinun wieläkin pitää kuoleman koston tulesa, joka wiholliset polttaa, jos et käännä Turmeluksen kaupungista ja palene tulewaa wihaa.

Olemme sanoneet että joukko laiwoja löytyy tässä satamassa. Nämä laiwat owat täynnä kuolemattomia sieluja. Tällä kertaa emme puhu muista kuin yhdestä näistä laiwoista. Emme ota sitä sentähden puheeksi, että se ulkonaoltansa olisi aiwan toisen laatuinen kuin ne muutkaan laiwat. Ei sentähden! Ihmeellinen on tosin, että tämä laiwa on yleisesti hywin ylenkatsottu ja huonossa arwossa pidetty. Jankaiifisuuteen waestawaiset eiwät näy näkewän mitään somuutta ja kauneutta tässä laiwassa; harwat sitä etsiwät ja wielä harwemmat sen löytäwät.

Ja kuitenkin on tämä se ainoa luja ja wakawa laiwa. Ei ainoatakaan toista laiwaa löydy koko satamassa, joka jaksaisi seisoa ehjänä siinä suurena ja ankaran myrskynä, joka terran on nousewa ja koettelewa kunkin laiwan wahwuutta, miten sen omistaja on sen rakentanut. Muut laiwat owat paljon kauniimpia lihailisille silmille. Niissä löytyy myös paljon enemmän matkustawaisia. Mutta mitä se auttaa: heidän matkansa pää on kadotus.

O, nuoret ystäwäni! sydämemme toiwotus ja rukous Jumalaan on teidän kaikkein edestä, että tulewasti tulitte kaikki satamaan Ewankeliumin laiwalla!

Ja tämän toiwotamme ei ainoasti teidän tähtenne, mutta wielä enemmän autuutenne tähden! Tällä laiwalla owat ne ainoat onnelliset matkustawaiset — se alkaa matkansa rauhassa ja päättää sen ihanuudessa.

Turmeluksen kaupungin kuningas on pahunden ruhtinas, jota kutsutaan Saatanaksi. Hän on kaikkein muiden laiwain omistaja ja satamaan on kirjoittanut paljon wiettelewäisiä tauluja, joilla hän pettää huikentelewaissa, walwomattomia sieluja. Mutta Ewankeliumin laiwan omistaja, kuningas Immanuel, on antanut meille lujan Sanan, josta meidän pitää tarffa waari ottaman. Hän kutsuu teitä, rakkaat lapset, lukemaan ja tutkimaan sitä taulua, joka antaa teille tiedon Hänen laiwastansa. Ilmoitukset siinä owat kirjoitetut Hänen omalla

tädellensä; ihmeellinen on waan, että yksikään sielu löy-
tyy, joka ei huoli Hänen kutsumuksestaan. Katsokaatte,
tässä on taulu.

Nimi:

Evankeliumin laiva.

Matkan päätös:

Immanuelin maa.

Matkustawaiset:

„Ken tahtoo.“

Matkaraha:

„Ilman rahatta, ihan ilmaiseksi.“

Rähtö-aika:

„Tänä päivänä.“

Evankeliumin laiva! Kuinka kutsuvainen ja il-
buttawainen tämä nimi on! Se puhuu hyvästä kut-
sumuksesta. Niinpä tosin, se ilmoittaa sitä parainta kut-
sumusta, jommoista ei kukaan toinen saata turmelu-
neelle sielulle antaa: Niin on Jumala rakastanut
maailmaa, että Hän antoi hänen ainoan Poi-
tansa, että jokainen, kuin usko hänen pääs-
lensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen
elämän saaman.

Immanuelin maa! Kallis ja ihana wakkama! Se
on itse taiwas, Herran Jeesuksen kotomaa, täynnä lepoa,
waloa, rakkautta, rauhaa, puhtautta ja riemua. Siellä
katoawat huokaukset ja murheet, siellä ei silmä wuodata
hyneleitä. Ei kukaan ole nähnyt, ei kukaan ole kuullut,
ei kenenkään sydämeen ole nousut, mitä Jumala on
walmistanut niille, jotka Häntä rakastawat. Mutta mei-
dän hyvä päällismiehemme on osoittanut ja näyttänyt
matkustawaisillensa tämän maan sanomatointa kukoistusta
ja ihanuutta. Jumala on heikensä kautta ilmoittanut
meille sen suloisuuden. Henki tuttii kaikki Jumalan sy-
wydenkin.

Ken tahtoo! hämmästyttävä, ihmeellinen kutsumus!
Mitä? owatko kaikki oikeudetut, kaikki yhtä terwetulleet?
Owat, sillä nämä owat kuningas Immanuelin sanat:
ken tahtoo, hän tulkoon; ja nämä: joka minuun
tyköni tulee, häntä en minä heitä ulos. Omasta
wastahakoisuudesta on meillä waan pelko, sillä hän sa-
noo: jos ei joku minussa pysy, se heitetään ulos
niinkuin oska ja kuiwettuu.

Ilman rahatta, ihan ilman! Ah, runsas lau-
pius! Mitä? Saawatko kaikki köyhät, kurjat, waiwai-
set, wiheliäiset, sokeat, alastomat, saawatko kaikki tulla?
Saawat, saawat, sillä matkaraha on jo ennen maffettu.
Se on maffettu taiwaallisen päällismiehemme werellä,
jonka Hän wuodatti edestämme. Emme ole lunastetut

katoawaisella hopealla ja kullalla, waan Kristuksen kal-
tilla werellä.

Tänä päivänä! Myöskän tämä on suuri ja ih-
meteltävä laupius. Se on tarpeellinen waroitussana.
Mitä on kallis, nopeasti juoksewa ja wiipyä ei saa tur-
melluksessa. Totisesti, eipä saata olla sinun ja kuole-
man wäillä enempää kuin askel. Kats! nyt on
otollinen aika. Ei huomenna! Huomenna ehkä tuli-
sit, mutta silloin on myöhään; toiwon ankuri on pois-
otettu. Armon aika ohitse mennyt — ijankaikkisuus ka-
donnut! Moni auttamaton sielu on hawainnut, mutta
hawainnut myöhään, että wiipymys on tullut kuole-
maksi.

Kallit lapsukaiset! oletteko päättäneet ruweta matkus-
tawaisiksi Evankeliumin laiwalle? Jeesus, teidän par-
hain ystävämme, autuuden antaja, seisoo perää piitämäs-
sä; jo aikaiseen on Hän kutsunut teitä ja ottanut teidät
seuraajoihensa, ja Hän sanoo wieläkin: Antakaatte hei-
dän tulla minuun tyköni Evankeliumin laiwalle, ja ei-
käätte kieltäkö heitä! Niin Hän tekee, mutta pahuden
ruhtinas, Turmelluksen kaupungin päämies, kieltää teitä,
pahat kumppaninne kieltää teitä, oma paha sydämenne
estää teitä. Ketä kuullette? Jeesus sanoo: Kätkäätte
kieltäkö heitä! Hän ei tahdo, että yksi ainoakaan näistä
pienoisista hukkuisi. Hän tahtoo, että kaikki tulsiwat
Hänen tykönsä Evankeliumin laiwaa ja saissiwat ijan-
kaikkisen elämän!

D, kääntykääte siis tänä päivänä!

Glaman wesi.

Somassa talossansa kauniissa lakkossa asui wanha
mies. Jumala oli antanut hänelle ymmärrystä ja wii-
sautta enemmän kuin muille. Jumala jakaa lahjojansa
kuten Hän tahtoo. Kufin oskoon tyytywäinen ja kitol-
linen lahjastansa.

Tämä wanha, wiisas ukko ei ollut tyytywäinen elä-
mällensä. Hän walttti ihmiselon lyhyttä ja katowat-

suutta. „Mitä auttaa wiisauteni minua“, sanoi hän, „kun en kuitenkaan saa nauttia sen hedelmiä. Suurempi osa ikääni kului ennenkuin tulin wiisaaksi. Nyt kuin alan nauttia sen hedelmiä, seison haudan partaalla. Ihmisen wiisaus lakastuu niinkuin kukka syksyllä. Pitkän ajan tarvitsee se kasvaaksensa. Kuin se on kypsänyt, raukaapi se ja kuolee.“

Näin puhui ukko ja nosti silmänsä taiwaalle. Sieltä näki hän Enkelin tulewan alas pikari kädessä.

Enkeli sanoi: „minä tulen Jumalan, kaikkivaltiaan istuimen edestä. Hän on kuullut walitukseksi ja lähettänyt minun suomaan sinulle elämän wettä. Jos tästä astiasta juot, niin tulet kuolemattomaksi; mutta jos et juo, niin menet kaiken maailman tietä sinäkin haudan mustaan multa. Jänkaikkinen Jumala on antanut sinulle nyt wallan tehdä niinkuin tahdot.“

Enkeli laski pikarin wiisaan jalkain juureen ja katosi.

Wiisas ei tietänyt oikein, mitä tekisi, jospiko eli olisi juomatta. Hän kutsui luoksensa kaikki ystävänsä ja kysyi heiltä neuwoa. Kaikki neuwoivat hänen walitsemaan kuolemattomuuden. Mutta wiisain ystävänsä ei ollut läsnä. Hän kutsui senkin luoksensa ja kysyi häneltä neuwoa. Tämä wiisain ystävänsä kysyi: „onko tämä wesi annettu waan sinulle yksinäsi nauttia, eli voitko antaa siitä muidenkin juoda?“ „Ainoasti minulle on Jumala tarjonnut tämän onnen“, wastasi ukko. „Jos niin on“, sanot ystävä, „kuolee sinusta waimosi, lapsesi ja kaikki ystäväsi wähitellen pois ja sinä jäät tänne yksinäsi. Niinkuin puu, josta lehdet ja oksat wuosi wuodelta kiiwawat, jäät sinä tänne itsekseksi seisomaan ja walittamaan. Mikä riemu on semmoisesta kuolemattomuudesta, joka tuottaa surua ja walitusta? Jos ei kaikki, mitä rakastat, tule kuolemattomaksi sinun kanssasi, niin kuolemattomuus on ikuinen ikäwyyhyys ja lipu.“

„Niin ajattelen minäkin“, lausui wiisas wanhus. „Tämä maa ei luotu kantamaan jänkaikkijä lapsia päällänsä. Walitukseksi oli wäärä ja turha. Wiisaalle käwisi tämä maallinen elämä jänkaikkijesti työlääksi, waiwaloiseksi ja surulliseksi. Me odotamme paremman maailman tulewaksi, jossa elämä on jänkaikkijainen ja suloinen. Täällä ikämme oltuamme pääsemme sinne jänkaikkijeseen iloon ja riemuun uskon kautta Kristukseksi.“

Niin puhui wiisas ja kuin hän oli puheensa loppettanut, katsoi hän pikaria. Wesi oli siitä kiiwanut.

Wanhus laskei nyt polwillensa, pani kätensä ristiin ja lausui hartaalla äänellä: „Herra! anna anteeksi palvelijasi ymmärtämättömyyttä, että moitin Sinun tefojasi! Sinulla ainoalla on wiisaus ja ymmärrys, sinä olet kaikki luonut niin, että me tomun ja tuhkan lapset saataamme waan ihmetellä ja ylistää tefojasi. Anna armoni, että aina niin woihimme tehdä. Kaikki osoittaa Sinun wiisauttasi ja woimaasi, suo meillekin wiisautta, että sen aina näkisimme. Amen.“

Pultavan tappelu.

Ruotsilla oli menneen vuosisadan alussa jalo ja uljas kuningas. Hänen nimensä oli Kaarle 12:s. Venäjällä oli myös silloin urhoollinen ja voimallinen keisari. Hänen nimensä oli Pietari 1:n. Nämä miehet olivat Pohjanmaitten suuret sankarit. He kävivät sotaa keskenänsä kauvan aikaa. Narvan tappelussa löi Kaarle Pietarin sotajoukon. Tässä verisessä tappelussa oli paljon Suomalaisiakin. Heidän miekkansa ja kivaärinsä toi silloin kuningas Kaarlelle suuren voiton. Mutta ei se heidän ansionsa ollut yksinänsä. Jumala on sotainkin Jumala ja antaa voiton, kelle hän tahtoo.

Narvan tappelu seisoj Suomenlahden etelärannalla Inkerin ja Viron rajalla v:nä 1700. Sen muistollinen päivä oli laskennut. Vuosia kului. Pultavan tappelu läheni. Kaarle ja Pietari seisoiwot sotajoukkoineensa västastusten eteläisen Venäjän mantereella. Kaarlen joukossa oli noin 3 tuhatta Suomalaista. Kaikkiaan nousi hänen sotajoukkonsa tässä tappelussa noin 20 tuhanteen mieheen ja siihen lisäksi vielä apuväkeä noin 12 tuhatta kasakkaa ja Puolalaista, jotka pitivät Kaarlen puolta. Venäjän sotajoukko oli noin 50 tuhannen miehen suuruinen. Sairaita oli kuitenkin paljo sekä Kaarlen että Pietarin sotajoukossa.

Iltaa ennen tappelua tuotiin kuningas katsomaan jaloa joukkoansa. Hän oli kipeä ja kannettiin sentähden paarilla sotamiesten leteristä leteriin. Miekkä oli hänellä kädessä. Katsottuansa sotajoukkonsa tilaa, antoi Kaarle laskea itsensä maahan. Kenraalit ja överstit rupesivat hänen ympärillensä levolle muutamaksi tunniksi. Vahtien huuto ja Vorslajoen kaukainen humina kuului waan yön hiljaisuudessa. Muuten oli kaikki leirissä ihan ääneti. Sotijat makasivat kipeän kuninkaansa ympärillä kaukana kotimaastansa. Huomenna he lepäsivät ehkä jo kuoleman unessa.

Kesäkuun 28 p. valkeni 1709. Tämä oli tappelu-päivä. Pultavan aurinko nousi kirkkaana. Käsky annettiin Ruotsin joukolle valmistamaan itseänsä tappeluun. Joukot järjestettiin jo aamuhämärässä. Hälinä oli suuri. Venäjän leirissä vallitsi haudan hiljaisuus. Sieltä ei kuulunut räsaustakaan. Ainoasti loitolta kaupungin luota kolkki kirveen ääni ja työ Venäjän varustuksista.

Ajan hetket kuluivat nopeasti. Jo kuului rummut ääni Venäläisten leiristä. Tieto tuli, että keisari Pietari asetti armeijansa varustusten välipaikoille, joissa 130 tykkiä puolusti sitä. Hänen joukkonsa oli jaettu kolmeen jaksoon. Itse johdatti hän keskusväen puolustusta.

Ruotsin jalkaväki karkasi Venäjän varustusten päälle. Heillä ei ollut tykkiä eikä paljo kivaäriäkään, sillä ruuti alkoi Kaarlen armeijalta loppua. Venäläiset puolustivat itseänsä urhoollisesti. Luotisade monesta

tubannesta kivääristä tuskusi Ruotsalaisia vastaan. Mutta he ponnistivat esille ja valloittivat ensimmäisellä rynnäköllä Venäjän varustukset.

Ruotsin heivoisväki teki nyt rynnistyksen Venäjän heivoisväen päälle. Alussa peräytyivät Venäläiset hevoisinensa ja olivat vähällä pakoitetut juoksemaan Vorslanjokeen. Näytti jo siltä kuin Ruotsalaiset voitaisivat.

Mutta voiton silmänräpäyksessä sekoitti kateus ja eripuraisuus Ruotsalaisten menestystä. Itse kuningas, joka tähän asti aina oli voitollisesti tapellut, ei jaksanut johtaa joukkoansa. Sillä ei ollut oikeata päällysmiestä. Yksimielisyys ei sitonut sitä enää yhteen. Venäjän puolustus vahvistui. Sen joukkoja kiihoitti ja yhdessä piti keisari Pietarin rautatahto. Puolustus käännettiin päällekkarkaukseksi ja tappio alaspainoi kohta Ruotsin sotijoita.

Ensimmäinen voitto yllytti Ruotsin jalkaväkeä. Se rynnisti eteenpäin ja Venäläiset alkoivat jo peräytyä joen yli. Mutta silloin tuli Ruotsalaisille käsky että pysähtyä. Se tuotti epäilyksen. Kohta sen perästä joutui osa Ruotsin väkeä vangiksi. Venäläiset olivat tällä kohdalla kolme kertaa suurempi-lukuiset kuin Ruotsalaiset.

Vielä koettivat Ruotsalaiset seurata voittoansa. He tekivät taas päällekkarkauksen. Venäjän leterit liesyivät. Mutta kohta järjestivät Venäläiset itsensä uudelleen ja piirittivät vähälukuisen vihollisen joka kumalta. Ruotsalaisten täytyi paeta sinne tänne.

Sillä aikaa antoi kuningas Kaarle kantaa itseensä paarilla siihen kohtaan, jossa tappelu oli tulisin. Monta luotia sattui hänen paariinsa, mutta Luoja suojeli hänen henkensä. Hän nostatti itsensä hevoisen selkään, mutta hevoinen ammuttiin hänen altansa. Nuori upsieri antoi kuninkaallensa toisen hevoisen. Sillä ratsasti hän joukkonsa päällysmiehen luo ja kysyi: elätkö vielä? Kiireesti keräytyi osa Ruotsin jalkaja heivoisväkeä kuninkaansa ympärille ja peräytyi trossinsa luoksi.

Jällelle jäänyt Ruotsinväki puolusti itseensä vielä kauvan aikaa. Se ei auttanut. Keisari Pietari tunsu voiton arvon ja oli itse tappelua johdattamassa. Hänen hattuunsa sattui luoti tappelun innossa. Pakenevaa heivoisväkeänsä asetti hän kehoittavilla sanoilla järjestykseen. Hänen puolionsa Katharina, joka sitte peri Venäjän keisarikunnan istuimen, hoiti haavoitettuja ja antoi jakaa väsyneille sotamiehille viinaa ja leipää.

Täydellinen tappio tapahtui kohta Ruotsin sotajoukolle. Monta sen urhoollista sankaria lepäsi kuolleina Pultavan verisellä tantereella. Venäläiset tekivät vielä viimeiseksi päällekkarkauksen Pultavan kaupungista. Suuri osa Ruotsalaisia joutui vangiksi. Tappio nousi heidän puolellansa noin 5,000 mieheen, kaatuneita ja haavoitettuja yhteensä. Venäläis-

ten tappio oli vielä suurempi, mutta vähäinen tämän suuren voiton rinnalla.

Niin loppui Pultavan tappelu. Kuningas Kaarlen voiton onni oli sinä päivänä hyljännyt muinaisen ystävänsä. Surumielisenä heitti hän Pultavan verisen seudun ja läksi 1 tuhannen miehen ja 3 tuh. kassakan kanssa matkoihinsa.

Kissa ja Kukko.

Kerran sai hyvin nälkäinen kissa kukon kynsiinsä ja aikoi syödä häntä. Mutta paha aikomustansa kaunistuaksensa, sanoi kissa kiivaalla äänellä kukolle: "sinä olet koko maailman vihattu lintu, sillä sinä pidät alinomaa julmaa meteliä! Sinä et ainoastaan huuda päiväkaudet, vaan sinä turmelet öilläki muilta unen ja levon!" — "Sitä minä en pahassa aikomuksessa tee", vakuutti kukko; "minä vaan tahdon herrättää niin ihmisiä kuin eläviä ajallansa työhön ja tuomeen". — "Elä tuossa tyhjiä rupata!" intti kissa. "Minulla on nälkä, enkä minä suu-puheilla elä." Ja samassa söi kissa kukon.

Arvoituksia ja Sananlaskuja.

Jumalan kirjat.

3) Jumala on ulosantanut kolme kirjaa. Jos tahdomme tulla Häntä oikein tuntemaan, pitää meidän lukea ja tutkia näitä kirjoja. Ensimmäisestä kirjasta saamme tietää Jumalan kaikkivaltiaan tahdon, pyhyiden ja rakkauden; toisesta näemme johdatuksensa ja hallituksensa; ja kolmas on täynnä ihanoita kuvia. Mitkä ovat näitten kirjain nimet?

Rakentamaton muuri.

4) Silta rakennettiin hetkessä. Se kaatui kohta. Sen perästä ei ole kukaan voinut sitä jälleen rakentaa. Kuka sen rakensi ja missä tämä silta oli?

Selitys viime lisälehdessä: 1) Ranta-sipi; 2) Nauris.

Itse ilossa sydämen
on jo hinta hyvän työmmen.

Ole vaiti annettuasi,
Puhelias saatuasi.

Tämän n:ron toimitti

J. P.

Selfingissä.

Suomalaisen Kirjallisuuden-seuran kirjapainossa.

Painoluwan antanut: L. Heimbürger.